

Četrti list številke 19
a politično vred
v Mariboru s pošiljanjem
na leto 32 dni,
na leto 16 dni, četrti list
na leto Jugoslavije
na leto. Maribor se pošlje
upravnitvo „Slovenski
Gospodarje“ v Ma-
riboru, Karlova cesta 1.
na dopisilja do od-
pisa. Naložnica se pla-
čuje vnaprej.
Vodnik: Maribor št. 113.

Posamezna številka stane 1-30 din.

Politična plačana v gotovini.

Številke 19 v Mariboru
Karlova cesta št. 1. Nalo-
žnik se ne vračajo. Upravo
silivo sprejemamo, izpla-
tamo in reklamiramo.

Cene inšuranc po dolo-
veni. Za večkratne oglaš-
be primeren popust. Ne-
zaključene reklamacije so politično
proste.

Čekovni račun pošiljajo
truda Ljubljana št. 10000.
Telefon internan št. 911.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

19. številka.

MARIBOR, dne 23. aprila 1925.

59. letnik.

Resnica o oblasni samo- upravi.

Listi samostalne demokratske stranke napovedujejo bližnje volitve v oblasne (pokrajinske) skupščine. Iz pisanja teh časnikov še ne sledi, da so te volitve v istini pred durmi. Demokratski časniki so jih že večkrat napovedali, toda njihova napoved se dosedaj še ni uresničila. Vlada še ni storila nobenega sklepa o razpisu in izvedbi volitev v oblasne skupščine. Ni pa izključeno, marveč je verjetno, da se te volitve kmalu izvršijo, ako ostane sedanja zveza radikalov in samostalnih demokratov na vladi.

To nam daje povod, da danes nekoliko izpregovorimo o oblasni samoupravi, kakor jo dovoljuje centralistična vidovdanska ustava. Tej samoupravi pojejo slavospeve vse centralistične stranke. Med Slovenci se za njo navdušujejo, kakor se razume samoposebi, demokratije in Samostojna kmetijska stranka.

«Kmetijski list» je v svoji velikonočni številki dne 8. aprila o tej stvari zapisal naslednje besede: »Zakonodajna samouprava je izvedljiva v okvirju predvidenih oblasnih in srezkih skupščin, za katere smo se izjavili, ko smo glasovali za ustavo. Naša zahteva po zakonodajni samoupravi pokrajin je jasna ter v skladu z enotnostjo države, med tem ko od klerikalcev zahtevana »avtonomija« Slovenije ni bila nikdar jasno precizirana, odnosno vedno stavljena tako, da so plemenske strasti še bolj vzplamtevale in povzročale ljudstvu, posebno slovenskemu, vedno nove škode, pred vsem na gospodarskem polju.«

Pisanje »Kmetijskega lista« dokazuje, da so samostojni kmetijci še vedno nepoboljšljivi centralisti in v tem oziru zakrknjeni grešniki. Samostojneži še danes nočejo priznati, da je centralizem kriv vedno novih škod slovenskemu ljudstvu na gospodarskem polju. Kdo pa je drugi kriv vedno rastočim davkom, nego centralistične stranke, ki so jih naložile ter jih nalagajo?! In kdo je omogočil centralistično ustavo? List samostojnih kmetijcev sam izpoveda, da so samostojneži glasovali za centralistično ustavo.

«Kmetijski list» zatrjuje, da je zakonodajna avtonomija izvedljiva v okvirju predvidenih oblasnih skupščin in da od klerikalcev zahtevana avtonomija Slovenije ni bila nikdar jasno precizirana. Samostojno-kmetijsko glasilo ali ne pozna zakona o oblasnih samoupravah in tozadavnega predloga Slovenske ljudske stranke, ali pa vedoma piše neresnico.

Kako je v istini s to stvarjo?

LISTEK.

Zgodbe napoleonskega vojaka.

Francoški spisal Erckmann-Chatrian; preložil Al. B.

(4. nadaljevanje.)

Posebno ženske so bile obupane. Možje so molčali in s povešeno glavo hodili semteta; še pogledali niso; kaj imam opraviti pri njih.

Okrog desete ure sem imel obiskati samo še dve osebi. Prvi je bil gospod de La Vablerie-Chamberlan, star plemenitaš, ki je z gospo Chamberlan-d'Ecot in gospodično Žaneto, njuno hčerko, stanoval na koncu dolge ulice. Bili so izseljenci, ki so se bili šele pred tremi ali štirimi leti vrnili na Francosko. Nikogar v mestu niso obiskovali in pri sebi sprejemali samo par katoliških župnikov iz okolice. Gospod de La Vablerie-Chamberlan je mislil samo na lov. Na dvorišču je imel šest psov in lovski voz z dvema konjema. Oče Robert iz Kapucinske ulice jim je služil kot kočijaž, hlevski hlapec, sluga in lovski pomočnik. Gospod de La Vablerie je vedno nosil lovsko suknjo, kapo iz položenega usnja in škornje z ostrogami. Po mestu mu nikdo ni rekel drugače kot »brak.« O gospe in gospodični de Chamberlan pa niso govorili.

Zelo sem bil potr, ko sem odprl težka, na kolesih tekoča hišna vrata, ki so skrivala, da je odmevalo po veži. Kako sem se torej začudil, ko sem sredi splošnega taranja in bolesti slišal peti pesem s spremljevanjem klavirja: gospod de La Vablerie je pel in gospodična Žaneta ga je spremljevala. Takrat še nisem vedel, da je nesreča enega človeka sreča drugega. Roko držeč na kljuki, sem rekel sam pri sebi: »Ti še ne vedo poročil iz Rusije.«

Ko tu stojim, se odpro kuhinjska vrata, Lujiza, služkinja, pomoli glavo ven ter pravi:

»Kdo je?«

»Jaz, gospodična Lujiza.«

»Ah, vi, gospod Jože — pojdite tu skozi.«

Gospoda je imela uro v salonu, v katerega je stopil sedekokdaj kdo. Visoka, na dvorišče držeča in zastrta okna

Da natančneje spoznamo bistvo in obseg od centralistov ponujene samouprave in tozadevno stališče Slovenske ljudske stranke, hočemo navesti odlomek iz govora poslanca dr. Hohnja, ki ga je imel o priliki pretresa tega zakona v seji zakonodavnega odbora dne 11. marca leta 1922.

Dr. Hohnjec je med drugim rekel to-le: »Kar se prepušča narodu v samoupravo, je nekaj tako samoposebi unevnega, da to vsakemu človeku ali skupini ljudi pripada povse naravno, brez vsakega zakonskega pooblaščenja. Kdor ima denar, ta more sam ali v zvezi z drugimi graditi ceste, mostove, železne ceste, pospeševati poljedelstvo in vse panoge narodnega gospodarstva, brigati se za socialne naloge, za narodno zdravje, za človekoljubne ustanove, za napredek prosvete itd. Za to ni treba nobenega pooblastila, nobene milosti od zgoraj (iz državne centrale), za to zadostuje razum, dobra volja in materijalna (gmojna) sredstva. Take stvari navajati kot predmet samouprave, je ne samo nepotrebno, marveč naravnost smešno. Narod hoče svoje razmere: javne, politične, gospodarske in kulturne, v občini, v okraju, v pokrajini sam upravljati po svojih zastopnikih, katerim je pri volitvi poveril svoje zaupanje.«

Dr. Hohnjec nato razpravlja o istinski in učinkoviti samoupravi ljudstva, kakor je upeljana na Angleškem, v Zedinjenih državah Amerike in Švici.

Nato nadaljuje: »Po preizkušenem in izpodbudnem zgledu teh in slično organiziranih avtonomističnih ali federativnih držav se je ravnal Jugoslovanski klub, ko je v svojem ustavnem predlogu kot predmet samouprave opredelil te stvari: notranje posle, trgovino in obrt, javna dela, šume in rude, poljedelstvo, agrarno reformo, prehrano, prosveto in vero, narodno zdravje, socialno politiko, pravosodje in finance.

Mi smo uverjeni, da naš ustavni načrt daje državi, kar je državnega, pa tudi narodu, kar je narodovega. Od vlade predloženi zakonski načrt pa daje državni centralizaciji preveč, veliko preveč, narodu in njegovi odločitvi pa premalo, skoro nič. Ob mesečini se ni mogoče ogreti. Tako se tudi o tem vladinem načrtu samouprave ne more ogreti noben narod, ki si je v svesji svojega pomena ter stremi za politično svobodo, za gospodarsko osamosvojitvijo in za kulturnim napredkom.

Kje so one, tolikokrat obljubljene široke in najširše pokrajinske (oblastne) samouprave? Tisti, ki so verovali v te obljube, so globoko razočarani.

Pokrajine (oblasti) niso nobene edinice višjega, celo najvišjega reda, one so na prosto občine z zmanjšano kompetenco (delokrogom). Kar spada v delo-

so bila vedno zaprta, a za delo, katero me je čakalo, sem imel svetlobe dovolj. Šel sem torej skozi kuhinjo in naravnal staro uro na nihalo, krasno delo iz belega marmorja. Lujiza me je opazovala pri delu.

»Ali imate obisk, gospodična Lujiza?« sem jo vprašal.

»To ne,« a gospod mi je ukazal, naj nikogar ne spustim noter.«

»Prav vesel so pri vas?«

»Mož Bog«, je odgovorila, »to je po dolgih letih prvi-krat. Sama ne vem, kaj jim je.«

Poveznil sem zopet zvonec čez, odšel ter premišljeval te stvari, ki so se mi zdele zelo nenavadne. Nisem mogel razumeti, da bi se ti ljudje mogli veseliti našega poraza.

Zdaj sem zavil okrog ogle, hoteč k očetu Feralu, katerega so splošno zvali »zastavonoša«, ker je leta 92., 45 let star, ko je bil že dolgo kovač in rodbinski oče, nosil zastavo pfalzburskih prostovoljcev in se vrnil domov šele po curiški vojni. Njegovi trije sinovi, Žan, Lui in Žorž Feral so bili pri ruski armadi: Žorž je bil stotnik pri dragoncih, druga dva častnika pri infanteriji.

Že naprej sem si predstavljal žalost in potrnost očeta Ferala, kar pa sem videl, ko sem stopil v sobo, je prese-galo moja pričakovanja. Ubogi stavec — bil je slep in čisto bila klonila na prsi in velike, bele oči so mu bile široko plešast — je sedel v naslonjaču za pečjo. Glava mu je odprte, kakor da vidi svoje tri sinove mrtve pred svojimi nogami. Izpregovoril ni niti besedice, s čela pa so mu tekla debele potne kaplje čez suha lica, obraz pa mu je bil bled, da bi bil človek mislil, da umira. Nekaj njegovih tovarišev iz revolucijske dobe: oče Desmaret, oče Nivoi, stari Paradis, dolgi Froissard, so ga prišli tolažiti. Kakor onemeli so stali krog njega, pušili vsak svojo pipo in se držali brezupno.

Tampatam je kdo rekel:

»Feral, pogum — ali nismo mi stari tovariši iz armade od Sambre in Moze?«

Ali pa:

»Pogum, zastavonoša, pogum! — Ali nismo bili mi tisti, ki smo z naskokom osvojili baterijo pri Fleriju?«

On pa ni odgovoril besedice. Le včasih je vzdihnil, suha, upadla lica so se mu napela, potem se je zopet nag-nil naprej, drugi pa so si namigavali in majali z glavami, kakor bi hoteli reči: »Slaba je, slaba!«

krog pokrajinske samouprave: skrb za gospodarske in kulturne naloge v pokrajini, to spada v istinito svobodni državi v delokrog občine v njenem področju. Kakor ima pokrajina svoje finance in more izdajati odredbe, tako ima tudi občina svoje finance ter izdaje krajevne odredbe. Občini pa še pripada lokalna policija, dočim pokrajina nima ni trohice politične vlasti. Mestne občine so tudi imele v prenešenem delokrogu upravno vlast prve stopnje, koje pokrajine nimajo. Delokrog pokrajine je torej stvarno manjši, nego delokrog občine v moderni kulturni državi. Ta mala, po svoji nadležnosti (pristojnosti) neznatna samo uprava ne bo mogla živeti, ker ne bo imela finančnih sredstev. Ona bo stalno hiralala in izhiralala na finančni anemiji (brezkrvnosti).

In to malo samoupravo hočejo gospodje vladinih strank namestiti na malem teritoriju. Povse naravno razmerje: velike pokrajine — velika kompetenca, male pokrajine — mala kompetenca. In ker gospodje centralizatorji ali unitaristi ali uniformisti, kakor se že imenujejo, dovoljujejo narodu najmanjšo mero samouprave, hočejo državni teritorij razparcelirati na 26 ali 28 pokrajin in vsako pokrajino na veliko število okrajev. Čim manjše tvorbe, tem manjša njihova moč.

Slovenijo hočejo protivno dosedanjemu gospodarskemu razvoju razdeliti na dve pokrajini in ti pokrajini na 51 okrajev. Kako se bo s to parcelacijo v celi državi pomnožilo število uradništva! Kako ogromni bodo administrativni (upravni) stroški! Ker je v načrtu za organizacijo lokalne (krajevne) uprave sprejet dvotirni sistem, ker je v vsaki pokrajini in v vsakem okraju poleg organov samouprave (odbora, skupščine) še tudi državna lokalna uprava, koji je na čelu veliki župan, odnosno okrajni načelnik, bodo stroški tako pomnoženi, da jih bo naša s finančnimi težkočami se boreča država komaj prenesla, če jih bo sploh mogla prenesti.

To je povedano tako jasno, odločno in določno, da nam ni treba ničesar dostaviti.

Politični zastoj.

Po parlamentarnih načelih in po predpisih, ki so z ustavo in tudi drugače določeni in veljavni za našo državo, bi bil moral Pašič že ob sestanku nove skupščine podati ostavko PP vlade, ki je nastopila in izvedla svoj posel ne kot delovna, ampak kot volilna vlada. Ko se je nova skupščina sestala, je Pašič najprej to odlagal za posli, ki so jih vršili posamezni parlamentarni

Hitro sem navil uro in hitel proč, ker me je bolelo srce, ko sem starca videl tako obupanega.

Ko sem zopet prišel domov, sem našel gospoda Guldena sedečega pri mizi.

»Ali si prišel, Jože«, je rekel, »no, kaj je?«

»Prav ste imeli, gospod Gulden, da sta ostali tukaj, Grozne reči se slišijo.«

In povedal sem mu vse n drobno.

»Vedel sem, da bo tako«, je rekel žalosten. »A to je šele začetek še večjega zla: ti Prusi, Rusi, Avstrijci, Španci, vsi tisti narodi, katere smo plenili od leta 1804, bodo zdej uporabili našo nesrečo in padli čez nas. Ker smo jim hoteli vsiliti kralje, katerih niso poznali od časov Adama in Eve, in jih zato niso hoteli imeti, nam bodo zdaj dali drugega s plemenitaško zlahto in vsem, kar spada zraven, tako da bomo mi, ki smo si za cesarjeve brate dali puščati na rokah in nogah, nazadnje izgubili še vse tisto, kar nam je bila dala revolucija. Namesto prvi, bomo zadnji izmed zadnjih. Da, tako daleč pridemo. Ko si ti tekal po mestu, sem jaz premišljeval samo te stvari — to je skoro neizogibljivo in mora priti: ker so bili pri nas vojaki vse, in zdaj nimamo vojakov, tudi mi nismo nič več!«

Vstal je, jaz pa sem pogrnil mizo. Ko sva molče za-uzivala kosilo, so pričeli zvoniti zvonovi.

»Nekdo je umrl v mestu«, je rekel gospod Gulden.

»Bržkone — čul nisem ničesar o tem.«

Deset minut pozneje je vstopil gospod Rozé, da bi mu novo steklo napravili na uro.

»Kdo je pa umrl?« je vprašal gospod Gulden.

»Stari zastavonoša.«

»Kaj? Oče Feral?«

»Da, pred kake pol ure. Oče Desmaret in drugi so ga hoteli tolažiti, poprosil jih je, naj mu prečitajo zadnje pismo njegovega sina, dragonskega stotnika, ki mu je pisal, da upa, da ga prihodnjo spomlad objame z epoletami polkovnika na ramah. Ko je stavec to čul, je hotel vstati, a je omahnil — glava mu je padla na kolena — zaradi pisma mu je počilo srce.«

Gospod Gulden ni rekel ničesar na to.

»Nate, gospod Rozé«, je dejal ter mu dal uro nazaj; »deset soldov plačate.«

Gospod Rozé je odšel, midva pa sva molče jedla dalje.

odbori, potem je pa odlaganje utemeljeval z velikonočnimi prazniki, ki so se po pravem za katoličane začeli z 10. in bi se morali tudi za pravoslavne nehati z 20. t. m. Ker se prazniki pri nas vzamejo vedno bolj na veliko in na dolgo, je tudi sestanek skupščine določena šele z 28. t. m. Do tega časa bi pa po vseh načelih in predpisih parlamentarnega reda vendar morala nastati prava delovna vlada.

Pribečičevi samostojni demokrati so sprva napovedovali in gotovo tudi sami verjeli, da bo Pašič volilno PP vlado enostavno spremenil v delovno ali poslovno ter da bo njim od lepega števila nezasedenih vladnih mest še katero odpadlo k onim, ki jih imajo doslej. To se pa ni izpolnilo in samostojni demokrati so v vedno večjem strahu in skrbeh za svoj obstanek na vladi. Najprej so se tolažili, da bo Pašič pred svojim odhodom na dopust predložil ukaz poslovne PP vlade, potem, da se bo spotoma v Sarajevu sestal s kraljem in predložil ta ukaz, sedaj, ko se ni zgodilo ne eno, ne drugo, je pa samostojna demokratiška skrb in zadrega na višku.

Najrazličnejša znamenja kažejo, da bodo radikali prej ko prej kako drugo skupino pritegnili v vladno zvezo ali pa bodo mogoče prej sami vladali, kot pa v dosedanji zvezi s Pribečičevo skupino. Mnogo se misli, da se bo že po znanem govoru Pavla Radiča položaj naglo spremenil in da bomo kmalu dobili RR (radikalno-Radičevo) vlado. Če bi radikali pri vseh svojih korakih mislili prej na državo in njene potrebe, kot pa na svojo stranko, bi se bilo to mogoče že zgodilo. Radikali so pa v prvi vrsti strankarski politiki in zato hočejo iz preobrata Radičeve stranke pobrati najprej koristi za svojo stranko. Pašič ima dva železa v ognju: Pribečičeva in Radiča. S Pribečičevim pritiska na Radiča, z Radičem na Pribečičeva. Iz radičevcev hoče izsiliti kar se le da ter predvsem to stranko odtrgati od opozicijskega bloka. Pribečičevim demokratom pa grozi, da jih bo pogal in stopil v zvezo z radičevci, če bi bili premalo pokorni in previsoki v svojih zahtevah. Pašič računa, da so dali radičevci iz rok vsa svoja dosedanja agitacijska sredstva in da ne bodo mogli nikdar v č nastopiti kot predstavniki velike večine Hrvatov. Radikali že sedaj računajo z razkolom v hrvatskih vrstah in za to odlašajo z vsako odločitvijo.

Stranki, kakor je Radičeva, ki je bila poprej skrajno na levi in je potem naenkrat preskočila zelo na desno, ki je poprej mesto načel in programa imela visokotone besede ter sedaj nima s čim stopiti pred ljudstvo, je radikalom prav lahko nastavit vse zanjke svoje turške politike. Pašiču ni dano po načelih in navadah njegove politike, da ne bi slabosti in napak svojih nasprotnikov izkoristil do skrajnosti. On odlaga in čaka in ko z radičevci vodi razgovore, še vedno pusti, da samostojni demokrati po Hrvatskem izvajajo najhujše nasilje. Če bi stali Pašiču nasproti sami nasprotniki tako načelno in programatično trdni in čisti kot je naša Slovenska ljudska stranka, potem bi moral tudi Pašič opustiti svoje stare spletke ter svojo staro navado odlašanja in državi bi bila prihranjena ogromna škoda od vednih kriz in političnih zastojev.

Tisoči zahvaljujejo svoje ozdravljenje blagodejnemu vplivu Radenske vode!

V.

Nekaj dni pozneje so časopisi prinesli novico, da je cesar v Parizu in da bosta kronana rimski kralj in cesarica Marija Lujiza. Župan, adjunkt in mestni svetovanci so govorili samo še o pravicah prestola, v dvorani mestne hiše pa je nekdo še posebej predaval o tem. Profesor Biržé starejši je napisal to razpravo, baron Parmentjé pa jo je prečital. A poslušalcev se to ni dosti prijelo, ker se je vsak bal, da bo moral k naboru. Vsakemu je bilo jasno, da bo cesar potreboval mnogo vojakov, in prav to je vznemirjalo slehernega — vsaj jaz sem vidno hujskal. Zaman je prigovarjal gospod Gulden: »Nič se ne boj, Jože, saj ne moreš marširati. Pomisli vendar, dragec, šepec kot ti bi takoj prvi dan na maršu obležal na cesti!« A vse to ni nič pomagalo, bil sem zelo v skrbeh.

Na tiste, ki so ostali na Ruskem, ni mislil že nihče več, razen njih rodbine.

Kadar sva sama sedela pri dehu, mi je rekel včasih gospod Gulden:

»Ako bi tisti, ki so naši gospodarji, in ki trdijo, da jih je Bog poslal na svet, da nas osrečijo, v začetku vojske mogli videti uboge starče in nesrečne matere, katerim takorekto srce in drob trgajo iz telesa, da zadoste svojemu ponosu; ako bi videli njih solze in slišali njih tožbe takrat, ko se jim pove: »Vaš otrok je mrtev — nikdar več ga ne vidite! — Konjska kopita so ga poteptala, ali krogla ga je razkosala, ali pa je v bolnici, daleč proč od vas, potem ko so mu odrezali ud, umrl za mrzlico, brez tolažbe, ključč vas kot takrat, ko je bil še majhen!« — ako bi si mogli predstavljati solze tistih mater — jaz mislim, da bi noben ne bil tak divjak in da bi nadaljeval vojno. A oni ne preudarjajo tega, mislijo, da drugi svojih otrok ne ljubijo prav tako, kot oni — za živali smatrajo ljudi! A motijo se: vsa njih silna ženijalnost, vsi njih veliki načrti niso nič, kajti samo za eno stvar nagre v boj narod, moški, ženske, otroci — takrat, kadar se kdo dotakne naše svobode, kakor leta 92. Potem skupaj umremo, ali pa skupaj zmagamo. Kdor zaostane, je strahopetnež, ki bi rad, da bi se drugi borili zanj. Kajti zmaga se ne pribori za enega, ampak za vse — sin in oče branita svojo rodbino. Ako padeta, je to nesreča, a umrla sta za svoje sveto pravo. Jože, to je

Perilo je drag zaklad, zato štedite z denarjem in uporabljajte samo Zlatorog milo!

Strokovnjaki, ki ne razumejo svoje stroke.

Na žalost moramo pri nas baš v kmetijskem stanju kot najvažnejšem stanju v državi konstatirati, da se splošnemu napredku delajo nalašč ovire in modernemu produktivnemu človeku mečejo polena pred noge. Te ovire tvorijo ljudje, ki jim je napredno kmetijstvo neznan stvar in kateri vsled svoje sebičnosti hočejo živeti na račun tujega dela udobno, brezskrbno življenje. Imenujemo jih nestrokovnjake v kmetijstvu ali kmetijske zajedalce.

Zemlja v naši državi je bogata vsled ugodnega podnebja in plodovitosti obdelovalne plasti, toda siromašna na gospodarski opremi in kmetijsko-strokovnem osebju. Imamo celo kraje, kjer se orje še z lesenim plugom, kakor pred 1000 leti in obsežna, rodovitna veleposestva, na čelu katerih stoji nestrokovne sirote, bodisi kakšen bivši pisarniški pometač, penzioniran sodnijski sluga ali kak doslužen oficir, n. pr. na veleposestvu Križanskega reda pri Veliki Nedelji, na veleposestvu Attemsa v Slov. Bistrici, na veleposestvu graščine Ormož itd.

Pomislimo, ali more takšen človek ustrezati svojem namenu, to je, poučiti kmetijskega delavca o načinu obdelovanja zemlje, o pomenu gnojenja in važnosti umetnih gnojil, o mogočnosti zvišanja rodovitnosti zemlje itd. Da vodi uslužbenec posle, ki jih docela ne razume, je znak neurejenosti gospodarskih razmer v državi.

Poglejmo kako je v tem oziru v naprednih državah, n. pr. v Čehoslovaški republiki, kjer je neverjetno veliko število kmetovalcev s srednje- in visokošolsko izobrazbo in kjer le-ti izobraženci vozijo gnoj na njive in snažijo živinske staje. Tam pač gotovo ni mesta za penzionirane državne uslužbence iz vojaštva in policije, ki bi nesposobni za izvrševanje državne službe lenobo pasli v kmetijskih obratih.

Proč torej s paraziti kmetijskih gospodarstev iz kmetijske službe, iztrebimo zajedalce kmetijskega stanja, ako hočemo dati našemu kmetijstvu pravo podlago in dvigniti produkcijo do najvišje stopnje v svrhu aktiviranja naše plačilne bilance.

Kmetijsko gospodarstvo kot najvažnejši študij mora biti na višini vsakokratne znanosti, kar dosežemo brezdvomno najbolje na ta način, če uredimo službene razmere uslužbencev v kmetijskih obratih z modernim zakonom ter odstranimo škodljivce kmetijstva v člo-

edina pravična vojna, kateri nikdo ne sme oporekati; vse druge so sramotne, in slava, katero pridobe, ni slava človeka, marveč divje zverine!

Tako je govoril dobričina gospod Gulden in jaz sem mislil prav tako kot on.

Kar naenkrat, dne 8. januarja, pa so pri županstvu nalepili velik lepak, iz katerega je bilo razvidno, da hoče cesar, opiraje se na senatni sklep, nabrati najprej 150.000 novincev letnika 1813, potem sto oddelkov prvega domobranskega poziva leta 1812, ki so že mislili, da so se izmuznili, dalje 100.000 novincev izmed letnikov 1809 do 1812 in tako dalje, tako da bi bile zamašene vse vrzeli in bi mi imeli še večjo vojsko, nego pred rusko vojno.

Ko nam je oče Fuz, steklar, nekega jutra povedal vsebino tistega razglaša, sem skoro omedlel, kajti mislil sem si: »Zdaj pobero vse: rodbinske očete nazaj do leta 1809. Izgubljen sem!«

Gospod Gulden mi je vtil v usta požirek vode. Roke so mi vsele ob životu in bled sem bil, kot mrtvec.

Sicer pa nisem bil edini, na katerega je razglas napravil tak vtis. Tisto leto mnogo mladeničev ni hotelo k vojakom: nekateri so si razbili zobe, da bi ne mogli odgrizavati patron, drugi so si s samokresom odstrelili palec, da bi ne mogli rabiti puške, še drugi pa so pobegnili v gozdove. Te ljudi so imenovali »refrakterje« in zmanjkovalo je orožnikov, da bi jih zasledovali.

O tem času so se ojunčile tudi matere, ki so vzpodbujale sinove, naj ne bodo pokorni orožnikom. Na vse mogoče načine so jim pomagale in se rogale cesarju. In duhovniki vseh ver so jih podpirali pri tem. Mera je bila polna!

Še tisti dan, ko so nabili razglaša, sem šel v Vier-Winden, zdaj pa ne poln veselja, marveč kot najnesrečnejši izmed nesrečnikov, kateri obenem izgubi ljubezen in življenje. Komaj sem stal na nogah, in ko sem prišel tja, še ne odločen, kako bi jima povedal našo nesrečo, sem opazil vstopajo, da že vse vesta, kajti Katarina je bila vsa objokana in teta Marjeta je bila vsa blede od razburjenosti.

Molče smo se objeli, in prva beseda, katero mi je rekla teta Marjeta, je bila:

»Ti ne pojdeš! — Kaj nam mar njegovo vojskovanje? Celo župnik pravi, da je to vendarle prehudo — treba bo

veliki podobni. Le izkušeni kmetijski strokovnjaki morajo pravilno reševati kmetijska in socialna vprašanja ter na ta način prispevati k splošnemu napredku.

Kmetijska veda pa ne sme zgubiti vezi s prakso, radi katere je nastala. Iz prakse preko znanosti za prakso — je geslo modernega kmetijstva.

Vekoslav Štampar, ekonom.

SV. BOLFENK PRI SREDIŠČU OB DRAVI,

(O davku na zaslužek ročnega delavca! Pozor viničarji, manjši posestniki — delavci, hlapeci, dekle in obrtniki!)

Vesti, da se je uvedel vsled delovanja slovenskih samostojnih demokratov davek na zaslužek vsakega ročnega delavca, so tukaj vplivale izredno razburljivo. Pa je tudi res velika krivica, obdačiti najrevnejše izmed najrevnejših. Viničarji in drugi manjši posestniki zaslužijo komaj, da po beraško živijo, — sedaj pa naj ti viničarji-berači še plačujejo davek na zaslužek svojega težkega ročnega dela? To je vendar škandal!

Po vsem tem je v bodoče upati, da bodo vsi viničarji sedaj naenkrat razumeli, da se najraje močje, če znajo pravilno, in to brez vsake koristi zastopati ubogega človeka, le v vrstah, ki so krščanskega političnega prepričanja, koji so in bodo zmiraj razumeli čuvati težnje in koristi vsacega sloja — in to so le pristaši naše Slovenske ljudske stranke.

Kaj tacega ne razumejo srbski radikali, ne samostojneži in ne samostojni demokratje. O republikancih govoriti, je brezpotrebno, ker niso storili nikjer nič gospodarsko koristnega. Socialisti pa so itak vso svoje prepričanje prodali raznim velekapitalistom in bankirjem čifutskega kova.

Pri Sv. Bolfenku pri Središču in povsod drugod je upati, da se v bodoče ne bodo našli več ljudje, ki prodajo svoj glas, to je svojo krogeljico g. Robiču iz Središča ali pa viničarji mlinarju in peku g. Jakobu Zdravec. Oba imenovana bogataša — samostojna demokrata sta delno tudi kriva, da bo plačeval siromak davek na zaslužek svojega ročnega dela; oboja sta agitirala za samostojnega demokrata Žerjavovca dr. Pivka, ki je glasoval v veseljem za ta davek. Upati je, da v bodoče ljudje, kot Pivko ne bodo imeli uspeha!

skleniti mir. Ti ostaneš tu! — Ne jokaj, Katarina, saj ti pravim, da ostane tu.«

Čisto zelena je bila od jeze in je med govorjenjem prestavljala lonce po ognjišču.

»Ta večna morija mi že dolgo preseda«, je nadaljevala. »Ali ni dovolj, da se naša stričnika Gašper in Jakob bijeta v Španiji, zdaj pa od nas zahteva celo mladiče — nima še dovolj, da jih je 300.000 pomoril na Ruskem. Namesto da bi kot pameten človek mislil na mir, bi rad pokopal še tiste, ki so ostali. Se bo že videlo!«

»Za božjo voljo, teta! Bodite vendar tiho, ne govorite tako glasno!« sem vzkliknil in pogledal skozi okno. »Lahko bi vas kdo slišal in potem smo izgubljeni!«

»Saj zato govorim, da me slišijo!« je kričala. »Prav nič se ga ne bojim, Napoleona! Najprej nam je hotel usta zamašiti, da bi lahko delal, kar bi se mu zljubilo — a tega mora biti konec! Samo v naši vasi štiri mlade žene izguba svoje može, in deset mladeničev naj zapusti vse, očeta in mater, na kljubo pravici, Bogu, veri — ali ne kriči to do neba?«

In ko sem hotel odgovoriti, je nadaljevala:

»Veruj mi, Jože, ta človek nima srca! — Slab konec ga čaka! — Že to zimo se je pokazal prst božji. Bog je videl, da imajo ljudje večji strah pred človekom nego pred njim, da si niti matere kakor v Herodovih časih ne upajo zadržati doma svoje lastno meso in kri, ako jo on zahteva za svojo morijo, zato je poslal silni mrz in naša armada je poginila — in ti, ki pojdejo zdaj v vojsko, so že naprej zapisani smrti. Bog se je naveličal tega! — Ti pa ne pojdeš z njimi, je nadaljevala kljubovalna žena, »jaz nočem, da greš! Ti pojdeš z Žanom Kraftom, Lojzatom Bemom in najpogumnejšimi fanti od tukaj v gozdove in čez gore v Svico, midva pa, Katarina in jaz, prideva k vam do konca te nadloge.«

Potem je teta Marjeta utihnila. Namesto da bi bila pripravila navadno kosilo, je prinesla na mizo še boljše nego zadnjo nedeljo ter nama rekla z mirnim obrazom:

»Jejta, otroka, in nič se ne bojta — vse se bo izpremenilo na bolje.«

Malo mirnejši kot sem bil prišel, sem se ob štirih popoldne vrnil v Pflzburg.

(Dalje prihodnjic.)

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Pašič se vrača iz svojega velikonočnega oddiha v Caveatu v Dalmaciji nazaj v Beograd in pričakuje se, da se bo spotoma ustavil v Sarajevu ter predložil kralju ukaz o imenovanju delovne vlade, ki se bo 28. t. m. predstavila skupščini. Najbrž bo sedanja PP. volilna vlada s malimi spremembami postala delovna vlada in bo nekaj vladnih mest še vedno ostalo nezasedenih. Nagli povratek Pašiča se pripisuje razmeram v Bolgariji, ko se od bolgarske strani podtika naši vladi podpiranje pre vratnih agitatorjev in ko bo treba nekaj skleniti za službo, da nastane v Bolgariji prava državljanska vojna.

Če pride do ponovne PP. vlade se bodo pogajanja med radikali in radičevci vendar nadaljevala in ko pridejo sporazumno do zaključka, se bo vlada pač sprememila tako, da pridejo v njo mesto Pribičevićevih demokratov radičevci, ali pa da bodo radikali sami vladali, podpirani v parlamentu od Radičevih poslancev.

Konferenca med našimi in italijanskimi vladnimi zastopniki je svoje delo prekinila. Beograjski vladni listi sicer pišejo, da radi obolesti predsednika italijanske delegacije ali zastopstva, v resnici pa radi vedno večjih zahtev, ki jih stavijo Italijani. Naši zastopniki ni so mogli sami odločiti in so se pripeljali v Beograd po navodila. Zunanji minister dr. Ninčić se je odpeljal sedaj na Sušak, pa se ne ve, ali bo kot član vlade odklonil predrzne italijanske zahteve ali pa bo zopet na tihem Italijanom vse ugodil.

Zagrebski sodbeni stol je zopet odbil obtožnico državnega pravdnika proti predsedstvu HRSS, to je proti poslancem dr. Mačku, dr. Krmjeviču, Predavcu, Ing. Košutiču in dr. Košutiču, ki so pa še vedno zaprti, ali kakor se pravi internirani v zagrebski policijski vojašnici.

Konferenca Male antante se ne bo vršila takoj začetkom, ampak še le okrog 10. maja v Bukarešti. Doim je imel češki zunanji minister dr. Beneš obširno poročilo in skupščinsko razpravo o češki zunanji politiki, je naša vlada bolj kot kedaj poprej molčeča in tudi glede te konference še ni podala niti najmanjše izjave, četudi so prinašali beograjski listi najrazličnejša poročila, ki bi se morala na vsak način ali ovreči, ali pa potrditi. Da o vstopu Poljske in Grčije v Malo antanto, kakor se je prej zatrjevalo, ni niti govora, izve naša javnost samo iz čeških listov.

KRVAVI DOGODKI V BOLGARIJI.

Pretečeni — pravoslavni velikonočni teden so začeli v Bolgariji strašni in krvavi dogodki. Najprej je bil neuspeh atentat na kralja, potem je bil umorjen vladni prvak general Georgijev in povodom zadržane za njim v sofijski cerkvi sv. Nedelje je eksplodiral peklenski stroj s strašnim učinkom. Ta atentat je bil namenjen vladi, pogodil je pa v glavnem sofijsko prebivalstvo. Par ministrov je ranjenih, okrog 20 generalov je ubitih, druge žrtve so pa po večini iz ljudstva. Vlada noče izdati pravega in velikega števila mrtvih in ranjenih.

Vse te dogodke pripisuje vlada boljševiski in tuji agitaciji, da bi prikrila prave povode atentatov. Koliko resnice je na vladnih izjavah, vidimo takoj, če si vzbudimo v spomin, kako si je sedanja Cankova vlada dne 9. junija 1923 prilastila oblast in kaj je doslej počenjala. Voditelj Stambolijskije stranke in vlade je na najgroznejše načine pomorila, še v tujino je pošiljala za njimi morilce, — potem je pa zakon in pravice uveljavila samo za svoje pristaše, vse druge državljane je pa postavila izven zakona in izven vseh pravic. V dveh letih njenega obstoja so silno narastli davki, ker je šel vedno večji del državnega premoženja za oborožene vladne pristaše. Take razmere se seveda ne končajo mirno in za upore ter obupne čine zatiranega in brezpravnega ljudstva seveda ni treba tuje agitacije.

Cankova vlada je začela sedaj s puško in nožem trčati in uničevati svoje nasprotnike. Na 10 tisoče ljudi, ki so pri režimu bolj slabo zapisani, je zaprtih, tisoče so pa že postrelili in poklali večinoma kar na tihem po noči.

Bolgarski krvavi režim trosi tudi vesti, da je naša država kriva prevratne agitacije! To je zlobna in krivična obdolžitev, res pa je, da ima tudi Pašičeva politika precej krivde na žalostni usodi bratskega bolgarskega naroda. V Beogradu se s Stambolijskim niso hoteli zblizati in sporazumeti, če tudi bi se lahko, pohvalili in spoznali so ga še le, ko je bil že ubit, krvavega Cankova so pa sprejeli in so z njim bogzna kaj razpravljali.

V FRANCIJI NOVA VLADA IN DOSEDANJA POLITIKA.

Znani francoski državnik Briand ni mogel sestaviti vlade, ker so mu socialisti odrekli podporo, sestavil jo je pa njegov politični tovariš Painlevé.

S to vlado je prišel na površje zopet Joseph Caillaux kot finančni minister. Ta politik je bil že večkrat francoski minister in enkrat celo vladni predsednik, a ker je trezen in do skrajnosti pravičen, si je že pred vojno nakopal silno sovraštvo nacjonalistov. Nasprotniki so ga med vojno obdolžili zveze z Nemci in veleizdaje ter spravili tudi v ječo za par let. Ko je zmagal v Franciji levičarski blok s Herriotom na čelu, je dobil Caillaux sijajno zadoščenje za krivično preganjanje in sedaj je zopet na vladnem mestu, kjer se je že tolikokrat izkazal v najboljših ozirih. On ne pomeni za Francijo samo nov finančni načrt, ki ima vse izgleda, da stretnoglavost velekapitala in veleindustrije, temveč po-

meni za vso Evropo gotov političen program. — Dosedanji vladni predsednik Herriot bo sedaj najbrž skupščinski predsednik.

NEMSKI DRŽAVNI PREDSEDNIK

bo izvoljen v nedeljo. Odločitev bo padla med tremi kandidati: dr. Marx, kandidat vseh republikancev, maršal Hindenburg, kandidat nacjonalistov in monarhistov, Thaelman, komunist, ki pa ne pride v poštev ter je postavljen samo za to, ker komunisti vedno samostojno nastopajo ter porabijo vsako priliko za štetje svojih pristašev. V interesu Nemčije in cele Evrope je izvolitev republikanskega kandidata dr. Marxa. — Tudi Amerika je proti Hindenburgu. Na seji berlinskega gospodarskega parlamentarnega odseka je minister vnanjih zadev dr. Stresemann dal razumeti, da Amerika zelo pazljivo zasleduje potek volivne kampanje v Nemčiji. Dr. Stresemann je povedal, da je Amerika pogajanja za razne kredite ustavila do 26. aprila, ker hoče počakati izida predsedniških volitev.

Politični pouk.

Poslanec dr. Hohnjec je na Belo nedeljo imel v Gor. Radgoni zbor zaupnikov za gornjeradgonski okraj. Zborovanje je bilo izvrstno obiskano, zlasti iz gornjeradgonske župnije je bil obisk zelo mnogoštevilen. Predsedoval je domači župnik Anton Kocbek. Dr. Hohnjec je podal poročilo o političnih dogodkih v novoizvoljeni narodni skupščini. Med navzočimi je tudi bilo dosti takih, ki nekaj niso bili pristaši naše stranke, pa so se ji pridružili, ker so se prepričali o pravičnosti njenega programa in poštenosti njenega dela. Enoglasno in z odobravanjem je bila sprejeta ta-le resolucija: »Zbor zaupnikov SLS v Gornji Radgoni izreka popolno zaupanje svojemu poslancu dr. Hohnjecu, celemu Jugoslovanskemu klubu in zlasti njegovemu voditelju dr. Korošču; poziva jih, da enako neustrašeno kakor doslej zastopajo pravice in interese slovenskega ljudstva, osobito da se z vso odločnostjo tudi v bodoče borijo za avtonomijo Slovenije, dokler si je ne priborimo. Zbor zaupnikov ogorčeno obsoja, da se narodni skupščini ne predloži v stvaren pretres državni proračun, marveč se z mrzlično naglico vsiljujejo dvanaestine s tako ogromnimi novimi bremenii, s katerimi bo zopet težko zadeta Slovenija, zlasti njeni delavni sloji.«

Starigr. V sredo, dne 15. t. m., se je vršil pri nas shod zaupnikov SLS za okraj Slovenjgradec. Zastopane so bile skupaj vse župnije iz okraja. Poročal je poslanec g. Vlado Pušenjak o političnem položaju, razpravljali smo o važnih strankinih organizacijskih vprašanjih. Ljudje so se pritoževali radi zahteve vojaštva, da mora vsak vojak-konjenik vzdrževati konja za jahanje z vso opremo, od katere zahteve noče vojaška oblast kljub protestu poslancev in občin odstopiti. Živimo v težkih časih, davčna bremena so neznosna, a povrh naj še kupujemo drage vojaške konje.

Razbor. V nedeljo, dne 26. t. m., po maši se vrši pri nas shod Slovenske ljudske stranke. Poroča poslanec Vl. Pušenjak.

Laško. Na velikonočni pondeljek, dne 13. aprila t. l., se je vršil v Društveni dvorani zelo številno obiskan shod zaupnikov naše stranke. Shodu je predsedoval okrajni načelnik naše organizacije, g. Miha Hrastrnik. Poslanec dr. Gosar je v poldrugournem govoru nashikal razmere v naši državi od začetka do danes. Njegovo poročilo je bilo vzeto z odobravanjem na znanje. Po njegovem govoru in po resolucijah, ki jih je predlagal in utemeljeval g. Deželak, se je vršila živahna razprava, ki nam je pričla, da naši možje z zanimanjem zasledujejo razvoj političnega življenja v naši ožji in širši domovini. — Resolucije, sprejete na okrajnem zboru zaupnikov SLS za laški okraj dne 13. aprila 1925: 1. Zbrani zaupniki odobravajo postopanje naših poslancev, združenih v Jugoslovanskem klubu, njihovo načelno zadržanje glede na ureditev države ter izjavljamo, da ostanemo avtonomija naš program, dokler se ne izvede. Posebno zahvalo izrekamo našemu poslancu dr. Gosarju za njegov odločni nastop pri proračunski razpravi in se popolnoma soglašamo z njim, kakor tudi s strankinemu voditelju dr. Korošču. 2. Protestiramo proti avtonomni carinski tarifi, a zahtevamo pa pred vsem, da se popolnoma ukine izvozna carina na živino, kajti sedanji hitri padec cen živini je pogubonosan za našega kmeta. 3. Zahtevamo zakon o zboljšanju zemljišč, kakor smo ga imeli prej na Stajferskem, da je dežela s pomočjo države podpirala kmetovalce pri popraviljanju, oziroma osuševanju zemljišč. 4. Protestiramo z vso odločnostjo proti razpustu občinskih odborov in odstavitvi županov, kakor se je to začelo sedaj. Zahtevamo takoj razpis občinskih volitev v občinah Trbovlje in Sv. Krištof. 5. Protestiramo zoper nove davke, ki nam jih je vlada naložila sedaj, ko cene drugim predmetom padajo. 6. Protestiramo zoper Pribičevićev učni načrt, ki hoče naše šole ponižati na tisto stopinjo, kot so v Macedoniji.

Prireditve.

Sv. Križ pri Mariboru. Velikonočne praznike smo letos obhajali prav slovesno in veselo. Po lepi slovesnosti vstajenja na veliko soboto so zažareli po vseh hribih številni kresovi, izmed katerih je bil najlepši na Mačkovem hribu: kres v obliki velikanske monštrance s križem. Slovesno zvonjenje je udarjalo na naše uho, slišali smo zvonove iz St. Jurje, Svečine, Zg. Sv. Kungote, Jarenine, pa tudi mogočne stolne in frančiškanske iz Maribora. Naša mladina se je pa še prav posebno veselila velikonočnega pondeljke, ker je bilo vse radovedno, kako bodo nastopile naše mladence v igri »Roka božja.« Reči smemo, da je bil splošen nastop dober in da je občinstvo sočustvovalo z ubogo Kristinico, ki je po bridkih prevarah sveta zopet našla svojo

ljubo prijateljico Reziško, katero je prej zanačevala. No, kar je pa počenjal zviti Janez za kazen svoji zahrbitni ženki Speti, to pa je že presegalo vse meje. Smeha je bilo na cente, pa saj je tudi bilo vredno smeha! Naši ljubi sosedje so se gotovo z zadovoljstvom v srcu vračali domov, zlasti tisti, ki so iskali v predstavah pravi pomen. Kmalu zopet na veselo svidenje!

Sv. Primož nad Muto. Katoliško bralno društvo pri Sv. Primožu nad Muto je pričelo zopet živahnejše delovati. Na velikonočni pondeljek so priredili požitvovalni člani društva dve igri, ki sta tako navdušili številne obiskovalce, da so izrekli enodušno željo, da bi kmalu kaj takega zopet videli. Kakor slišimo, se Kat. bralno društvo pripravlja, da zopet prav v kratkem z novimi prireditvami preseneči svoje prijatelje. K društveni delavnosti so mnogo pripomogle zadnje volitve, ko se je nekaj zasleplencev pridružilo Pivkovi stranki. Večina naših mož se je krepko držala krščanskih načel in ti tudi sedaj ne bodo pustili, da bi po tem kraju širili nekateri sokolski navdahnjeni ljudje brezverska sokolska načela. Za Sokola ni mesta pri Sv. Primožu, pač pa se bo razširjalo in cvetelo naše Katoliško bralno društvo, čigar delo bo blagoslovljivo Bog.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Igra »Miklova Zala«, vprizorjena na velikonočni pondeljek, je prav dobro uspela. Društveni dom je bil tokrat premajhen; gledalcev je bilo nad 350. Vprizoritev igre dela vso čast naši organizirani mladini, zlasti še Orlom in Orlicam, ki so pri njej največ sodelovali. V nedeljo, dne 26. aprila t. l., popoldne po večernicah se igra na splošno željo ponovi. Za pozneje pa pripravljamo novo, iz češčine v rokopisu prevedeno dramo »Zrtev spovedne molčečnosti«, ki je versko-apologetične vsebine in je na čeških podeželskih odrih zapustila povsod velik vtis.

Sv. Pavel pri Preboldu. Tukajšnja orlovska mladina priredi v nedeljo, dne 26. t. m., ob treh popoldne, svojo II. Akademijo. Na sporedu so med drugimi točkami tudi simbolične vaje, ljubki rajalni nastop gojenk in »Predice« v narodnih nošah. Akademijo zaključijo alegorija »Kralj Matjaž« v 5 slikah. Pridite vsi, ki se zanimate za orlovstvo in želite poštenega razvedrilal Bog živiti!

Orlovska srenja Marija Nazarje. Dne 31. maja t. l., na Vnebohodu priredi orlovska srenja Marija-Nazarje na Ljubnem v Savinjski dolini svojo prvo javno telovadbo s celodnevним sporedom. Vsi najiskrenejše vabljeni! Bog živiti! — Odbor.

Polzeča. Dekliška zveza v Grizah vprizori v nedeljo, dne 26. aprila t. l., ob treh popoldne v dvorani g. Cimpermana na Polzeči zaloigro v petih dejanjih »Vestalka.« Vrši se ob času preganjanja kristjanov pod cesarjem Neronom v Rimu. K obilni udeležbi vabi odbor.

Zg. Loznica pri Zalcu. Dne 28. junija t. l. bo blagoslovitev, oziroma otvoritev novega Gasilnega doma s službo božjo na prostem. Tovariška, kakor tudi druga društva se naprošajo, da ta dan ne prirejajo nobenih prireditev. Spored bo objavljen o pravem času.

Krekova igra v Pišecah. Dne 29. 3. in dne 19. 4. je tukajšnje Prosvetno društvo s sodelovanjem orlovskega odseka in Dekliške zveze priredilo Krekovo igro »Turški križ.« Igralci, ki so se z neko posebno vnemo in lahkoto uživali v svoje vloge, in udeleženci, ki so v tolikem številu prišli tudi k ponavljanju igre, pričajo, kako naše ljudstvo pozna in ljubi dr. Kreka, kako živi za njegove ideje. Zeleni bi samo, da bi to igro prirejela naša društva tudi drugod ter z njo budila in ohranjala v naši mladini in našem ljudstvu globoko zaupanje do Boga in Marije, kakor odseva iz te igre. — Veselimo se idealne požitvovalnosti naših društvenikov, posebno tistih, ki imajo po dve uri daleč k vaju in sestankom. Vsem igralcem in igralkam se prav iskreno zahvaljujemo in kličemo: Vstrajajte in krepko naprejte! Posebno zahvalo še izrekamo g. Ivanu Kostevcu, ki nam ob takih in enakih priložnostih da brezplačno svoje lepe prostore na razpolago.

Tedenske novice.

Upravništvo opetovano opozarja, da je pri vseh oglasnih zadevah, bodisi vprašanjih, pismih, ki se naj pošljejo na kakšen drugi naslov itd., potrebno, da se vedno priložijo potrebne znamke za poštnino, oziroma dopisnice za odgovor. Brez priložene poštnine ni mogoče upravništvu odgovorjati. Škoda za vsako pismo ali dopisnico, ki pride na upravništvo brez poštnine za odgovor: upravništvo se ne more na nje ozirati! — V vprašanjih po naslovih, ki so položeni v upravništvu, ne pozabite na oglasno številko (v malih oglasih na koncu), ker s tem prihranite upravništvu mnogo nepotrebnega dela! — Upravništvo.

Rimskim romarjem še enkrat naznanjamo stedeče: A) Tisti romarji, ki ne mislijo nazaj iz Rima potovati skupno z drugimi romarji, ampak se v Rimu ločijo in gredo svojo pot domov, morajo imeti: 1. Za jugoslovansko policijo pravilni potni list, ki ga dobijo pri srezkem poglavarstvu, v Mariboru pa pri policijskem komisarijatu. Italijanskega vizuma za ta potni list ne rabijo. 2. Za italijanske oblasti rabijo romarsko legitimacijo, katero jim izda pripravljalni odbor. Za to legitimacijo morajo dotični romarji poslati svojo fotografijo, vsaj do konca aprila. 3. Ti romarji imajo na italijanskih železnicah samo 30% popusta, in bode treba k svoti, ki so jo že poslali, za železnico še doplačati 20% t. j. za II. razred 208 D, za III. razred pa 150 D. 4. Vsi ti romarji, ki iz Rima nazaj potujejo ločeno, se lahko tudi od Postojne do Rima peljajo z vsakim vlakom, ki ima vozove tistega razreda, za katerega so plačali vožnjo in jim torej tudi v Rim ni treba potovati z drugimi romarji. 5. Vsi romarji, ki potujejo iz Rima ločeno od drugih, naj vsaj do 5. maja naznanijo, po kateri progi hočejo potovati nazaj. B) Vsem romarjem naznanjamo, da so se dne 15. aprila italijanske železnice podražile za 25% t. j. za

Mašlo je ostalo pri prejšnji visoki ceni in sicer se je prodajalo sušeno po 55 din., kuhano pa po 60 din. 1 kg. — Lončena in lesena roba: Kupčija je bila majhna, ker ribničarjev še ni nazaj. Cene so bile tudi nižje in sicer po 50 para do 120 din. komad. Leseni ročni vozički so se prodajali po 125 do 800 din. komad. — Seno in slama na mariborskem trgu: V sredo, dne 15. t. m., so kmetje pripeljali 4 vozove sena, 1 voz otave in 3 vozove slame, v soboto, dne 18. t. m., pa 12 vozov sena, 4 vozove otave in 6 vozov slame na trg. Cene so bile senu 70 do 100 din., otavi 60 do 80 din., slami pa 50 do 65 din. za 100 kg. Okoli 11. ure dopoldne pa so vsakokrat cene padle, ker so ljudje s senom in slamo še založeni. Nekateri so ponujali seno celo po 50 din., za 100 kg samo malo, da ga spravijo v denar.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmem dne 17. 4. 1925 se je pripeljalo 271 svinj in 5 koz, 2 kozlička. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 1 komad 62.50 do 100 din., 7 do 9 tednov stari 125 do 150 din., 3 do 4 mesece stari 225 do 325 din., 5 do 7 mesece stari 470 do 560 din., 8 do 10 mesecev stari 720 do 850 din., 1 leto stari 1200 do 1300 din., 1 kg živne teže 13 do 14 din., 1 kg mrtve teže 16.25 do 17.50 din., kozlički komad 37.50 din. Prodalo se je skupaj 158 komadov.

ZITNI TRG.

Amerika še vedno obvladuje naša žitna tržišča. Ker na ameriških borzah žito vedno svoje cene menja — danes padajo, jutri se zopet popravljajo — vlada tudi na naših tržiščih nesigurnost. Radi tega je promet malenkosten, krijejo se le najnujnejše potrebe. Amerikanska pšenica je še vedno cenejša od naše in nekateri mlini se oskrbujejo z njo, dasiravno jih plaši vedno menjanje cene, tako se je n. pr. v prošlem tednu ponujala ameriška pšenica franko Postojna po 4.30 din., dan na to pa je zopet padla na 4.10 din. Razlika pri cenah kilogramu je v teku 24 ur že 30 para in to pri vagonških nakupih že nekaj pomeni. Dalje prihaja v poštev za banatske mlince draga tovarnina od Postojne do Banata, radi tega konkurira našim mlevskim izdelkom amerikanska pšenica in moka samo v Sloveniji, v Hrvaškem Primorju, Črnigori, Dalmaciji, kamor se uvaža po morju. Koruza se izvaža v manjši množini na Ogrsko in v Avstrijo. Cene se niso mnogo spremenile. Vobče vlada v trgovini z žitom veliko mrtvilo in večje spremembe bodo nastale šele po poteku nove žetve. Vsekakor nam bo pa ostala Amerika še nadalje nevaren konkurent in cene našega žita se bodo morale prilagoditi ameriškanskim, če bodo hoteli, da inozemstvo še nadalje kupuje naše žito.

Drugače je s poljskimi pridelki, katere prideluje in izvaža po večini Slovenija. Krompir in fižol se bodeta lahko vedno prodala v Avstrijo in Italijo, ker te prideluje le malokatera inozemska država v toliko meri, da bi jih lahko izvažala.

Na ljubljanski borzi se prodajajo sedaj poljski pridelki in žito sledeče: Pšenica avstraska 4.50 din. za 1 kg, amerikanska franko Postojna 4.10—4.40 din., koruza iz Medžimurja 2.15—2.36 din., krompir za izvoz, postavljen na postajo Spilje, 130 din. za 100 kg. Otrobi pšenični 192—215, fižol beli franko slavonska postaja 275—300 din. Na banatskem žitnem trgu se prodava koruza po 170 din., moka nularica po 7—7.10—7.25 din., štev. 2 po 6.60 d., št. 5 po 6 din., št. 7 po 3.50 din. Pšenični zдроб (gris) po 7.50 din., koruzna moka po 3 din., koruzni zдроб po 3.50 din., otrobi po 1.75 din. Pri nas so cene primerno dražje, ker moramo k temu še priračunati prevoznino. Kruh je v Banatu: beli po 6 din., polčrni po 5.50 din. in črni po 5 din. za 1 kg.

Iz lesnega trga. Od našega zadnjega poročila nimamo raznamovati bistvenih izprememb na lesnem tržišču, posebnost je, ker je radi velikonočnih praznikov bilo le malo kupcev in bi bilo beležiti večje zanimanje samo za hrastove plohe in frize, katerih bi se lahko prodalo vsako količino in še po dokaj ugodnih cenah. Od stavbnega lesa se izvaža zadnje čase nekoliko več in to posebno tesanega lesa raznih dimenzij, za katerega so cene še kolikor toliko povoljne, rezanega lesa se pa radi neugodnih cen produkcije vedno manj in se večjih sklepov sploh ni napravilo. Nekaj več zanimanja vlada še za bukovo rezan les in se za parjene bukove plohe, bukove palice in morale plačuje še dosti dobre cene. V ostalem pa letošnje leto zaostaja za živahnim izvozom v lanskeletni spomladanski sezoni, konzuma v tuzemstvu vsled slabe gradbene delavnosti sploh skoraj ni nobenega.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 61 do 62 din., francoski frank 3.23 do 3.28 din., italijanska lira 2.53 do 2.56 din., čehoslovaška krona 183 do 186 din., angleški funt 296 do 299 din., nemška marka 14.75 do 14.89 din., avstrijski šiling 8.65 do 8.85 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 8.38 centimov.

Kolje	kolje	koljel
Kdor hoče dobro vino pit,		
Priskrbi naj si kolje.		
Ker trs, ki je na kol ovit,		
Da vince mnogo bolj.		
Ker dobra vinska kapljica,		
Visoke cene dviga.		
Dolžnost je kmeta vsakega,		
Da se za kolje briga.		
Tam v Razlagovi ulci,		
Številu dvajset in pet,		
Pri Gnilški kolje se dobi,		
Kolk hoče kdo imet.		

NOVE KNJIGE.

Ministrant ali strežnik pri sv. maši. Maribor, 1925. Tisk in zaloga Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. 16^a, 18 str.

Cena 1-D in poštnina. — Lična knjižica ima v začetku navodilo, kako zvoniti, potem pa molitve strežnika pri sv. maši s kratkimi navodili pri posameznih delih, kaj je opravilo strežnika med sv. mašo. Odgovori strežnika so pisani v slovenskem pravopisu, da se jih lažje pravilno nauči izgovarjati. Ker se je po taki knjižici že mnogo vprašalo, je Tiskarna sv. Cirila s svojo izdajo gotovo mnogim ustregla. Cena je izredno nizka, tisk lep in razločen.

»Sumi, sumi Drava...« Črtice iz mariborske zgodovine, pravljice in pripovedke iz mariborske okolice in drugod. Zbrala Elza Lešnik. (Cirilova knjižnica XIII. zvezek.) Maribor 1925. Natisnila in založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Mala osmerka, 40 strani. Cena 5 D in poštnina. Kakor pisateljica na 38 strani omeni, je knjižica v prvi vrsti namenjena mladini osnovnih šol v Mariboru in njega okolici. Knjižica je razdeljena na tri dele: I. Črtice iz mariborske zgodovine z 10. točkami; II. Pravljice in pripovedke iz mariborske okolice: 10 črtic iz krajev ob Dravi in mariborske oblasti severni del; III. Pripovedke in pravljice iz drugih krajev, 6 črtic iz južnega dela mariborske oblasti; samo zadnja: Sovražna brata v Rajhenburgu, leži izven omenjenega okvirja. Vse črtice so v lepem, tudi mladini razumljivem jeziku pisane; tudi zgodovinska snov v I. delu je s pravljicami prepletena. Turškim bojem so 4 črtice I. dela posvečene, iz drugega dela dve. Knjižica je jako priporočljiva in mislimo da bodo učitelji pridno po njej segali in jo širili med mladino. — Kakor pisateljica pripoveduje str. 11 in pred njo že drugi, n. pr. Janisch, Hist.-top. Lex. II 200, so Mariboržani cerkev sv. Barbare na Kalvariji sezidali l. 1681; Cerkveni letopis lavantinske škofije je pa navaja l. 1861.; ker je zadnja letnica gotovo tiskovna pomota (zamenjava števil 6 in 8), bi se naj v C. l. že enkrat popravilo, ker moti čitatelja. Lj.

Slovenske gorice. Opis. Sestavil M. Ljubša. (Cirilova knjižnica XIV. zvezek.) Maribor, 1925. Tisk in zaloga Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Mala 8^a, 79 strani. Cena 7 D in poštnina. Knjiga je ponatis iz »Straže« koncem l. 1924 in začetkom leta 1925 in obsega nekatera pisateljeva predavanja iz leta 1916 in 1917. Je samo torso, ker obsega samo: Ime »Slov. gorice«, njih obseg, razdelitev, velikost, površino, naravne pridelke, obrtništvo, prometne razmere, prebivalstvo in konečno sodbo tujcev o lepoti Slovenskih gor. Nadaljevanje »opisa« prepušča pisatelj mlajšim močem, ki imajo več časa in virov na razpolago. Pa tudi to, kar pisatelj v knjigi nudi, bode marsikoga zanimalo, posebno učitelje in učečo se mladino, ker je porabil za spis razne vire, ki dandanes niso vedno na razpolago. — K opazki na str. 78. bi radi sledeče pripomnili, posebno k poglavju o narodopisju. Zal, stari običaji in navade med ljudstvom vedno bolj in bolj izumirajo. Ne samo izumirajo, tudi pozabljajo se. Skrajni čas je, da vse to zberemo in zapišemo. Kajpada je treba za njimi poizvedovati, kar najlažje storijo učitelji in duhovniki. V narodopisnem oziru ne smemo pozabiti na velikanski pomen v kulturnem in narodnem oziru naših primicij, kakor so se nekaj obhajale posebno na Murskem polju in v Slovenskih goricah. — Knjižici želimo obilo uspeha in kmalno nadaljevanje od katerekoli strani. Cena je primeroma jako nizka.

Novo šmarnice za l. 1925 so izšle v tiskarni sv. Cirila v Mariboru pod naslovom: Marija naša ljubezna. Spisal jih je veleč. g. dr. Ivan Žagar, župnik v Dobju. Stanejo s poštnino vred 21 dinarjev. Častilci Marijini, sezite po njih!

Spominjajte se Dijaške večerje!

MALA OZGANILA.

Kmečko dekletje (ali vdova brez otrok) ne premlado, pametno, zdravo in čvrsto, ki zna kuhati kmečko hrano in ima veselje in sposobnost do gospodinjstva, dobi stalno in posebno službo na veleposestvu Slom (Slomškov dom) pri Ponikvi ob juž. žel. Glavni posel je kuhanje za večjo družino. Za dela vajenega in pametnega dekleta, ki ima smisel za kmetijo in se zaveda pomena zvestobe do hiše to mesto ni prav nič težavno, pa v primeru dobro plačano. Za gospodične je seveda življenje predolgočasno, delo prejednostavno in menda pretežavno. Ker se omenja stalnost službe, naj bo oglas pojasnjen s tem, da je bila opetovano preprečena stalnost vsled možitve. Vstop takoj ali nitro ko mogoče. Plača po sposobnosti in dogovoru. Ponudbe na oskrbništvu Slom, p. Ponikva. 504

Rodovitno posestvo, 3 velike njive, sadonosnik, travniki, redi se lahko 6 glav živine, zidana hiša, hlevi, za 125.000 dinarjev takoj na prodaj. Pojanila v trgovini v Mariboru, Grajski trg 2. 506 2—1

Dobrodoča trgovina z mešaninim blagom se prevzame takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo lista. 507 3—1

Mlin na Muri blizu Radgone, popolnoma nov, se takoj po zmerni ceni proda. Plačilo na obroke. Vprašati pri Al. Neudauer, Gornja Radgona, Posojilnica. 492 3—1

Harmonij se proda za 600 D. Ipravčeva ulica 42. Maribor. Koroško predmestje. 487

Upravnik (šofer), iščem službo na večjem ali manjšem posestvu, sem v gospodarskem delu izvežban, kakor tudi v gostilniški obrti, z dobrimi spričevali, srednje starosti. Nastop takoj ali kasneje. Ant. Koščak, pošt. ležeče, Soštanj. 488 2—1

Iščem dva učenca, enega v trgovini z mešaninim blagom, in enega za mesarijo, in sicer iz dobre hiše, pridnega, poštenega, z dobrim spričevalom. Robert Grasselli, Slivnica pri Sv. Jurju ob juž. žel. 505

Na prodaj posestvo v Sp. Zevjavcih h. št. 57, četrt ure od Sv. Lenarta. Obstoji iz lepega vinograda, hiše in sadonosnika. Cena 20.000 D. Ponudbe sprejema notar Fran Stupica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 494 3—1

Na prodaj: 1 nova spalnica, hrastovo pobarvana 2.500 D, 1 spalnica s psiho belo emajlirana 3000 D, Strossmajerjeva ulica 10, mizarstvo, Maribor. 490

Priporočam se za trpežna čevljarstva dela, prevzamem kolekcijo čevljev in gornjih delov. Fece Franc, čevljar Soštanj. 503

Pozor, gospodinje! Pločevnasta posteljena posoda došla! Dobi se po najnižjih cenah v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja. Istotam se kupujejo jajca vedno po najvišji ceni. 486

Priporočam se za lična, trpežna čevljarstva dela po meri in popravila. Ivan Ekart, čevljar Koroška cesta 34, Maribor.

Na prodaj dve amerik. blagovni v najboljšem stanju, 2 vozova, močen konj. M. Berdajs, Maribor. 489 3—3

Prodajam razne vozove, ki jih tudi zamenjam in kupujem stare vozove. Franc Ferik, Maribor, Jugoslovanski trg št. 3. 502 3—3

Grajsčina Dornova pri Ptaju ima na prodaj po primerni ceni lepo, že otesano prečno sleme (Pressbaum), debelost 50 cm², 8 metrov dolgo, iz čvrste hrasta, katero se nahaja doma pri grajsčini. Kupci naj se blagovolijo osebno ali pismeno obrniti na oskrbništvu grajsčine. 496 3—7

Ia portlandcement, zagorsko apno, strešno in zidno opek, deske, late, cementne cevi vseh velikosti, ter tesan les, traverze, kovaški premog itd. se dobi letos po čudovito nizki ceni z vseh žel. postaj. — Stalna zaloga vedno pri V. Bratina, Križevci pri Ljutomeru, ki je glavni zastopnik za ves stavbeni material. 344 6—2

Vabilo

redni občni zbor

Raiffeisenove posojilnice v St. Ilju pri Velenju v nedeljo, dne 3. maja 1925 ob 15. uri v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelnštva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobrenje rač. zaključka za l. 1924.
5. Št. slučajnosti.

504
Načelnštvo.

†

Z žalostnim srcem naznanjamo, da je naš ljubi, blagi brat, stric in svak, gospod

Ivan Tomšič,

bivši posestnik in vinogradnik v Virštanju,

dne 15. aprila 1925, previden s tolažili sv. vere, v 78. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Virštanj pri Podčetrtku, 16. aprila 1925.

Zalujoči ostali.

APNO

iz Zagorja, Portlandcement v vsaki množini in zmiraj sveže. Traverze in vsa druga železnina se kupi ceneje kot drugod v staroznani

veletrgovini z železnino in gradivnim materialom

I. Andraschitz
Vodnikov trg Maribor Vodnikov trg

Najcenejše podobe

in lepo izdelane kupite v izdelovalnici VOJTEH TAČL, podobar in pozlatar, Osek, Sv. Trojica v Slov. gor.

KRISTUSI:

visočina cm	50	60	70	80	90	100	110	120	130	140	150
dinarjev	140	180	240	320	400	480	500	600	760	920	1.100

Častiti duhovščini se priporoča za popravila altarjev in drugih v to stroko spadajočih del.

Lepo posestvo, arondirano, približno 6 km od Maribora med Sv. Marjeto na Pesnici in Jarenino, 36 oralov rodovitnih njiv, travnikov, goric in mali gozd, na glavni cesti, obstoječe iz gospodarskih poslopij: 1 hiša za gospodarja, 1 hiša za oskrbnika, klet in preša, velik hlev z kolarnico in gumno in tri viničarska poslopja, in z vsem živim in mrtvim inventarjem, se proda za 540.000 D. Cenjene ponudbe na A. Reisman, Maribor, Vojašniška ulica 6. 453 3-1

Prodajam posestvo, okoli 3 orale zemlje, stanovanjsko in gospodarsko poslopje novo zidano, pripravno za trgovca ali obrtnika, blizu cerkve in šole, 10 minut od postaje Moškanjci, za 60.000 D. Plačati je samo nekaj, ostalo na obroke v dveh letih. Več pove Seb. Hamersak, Dornova 124, pošta Moškanjci. 481 2-1

V najem se odda takoj trgovski lokal z vsem inventarjem; za željo se prevzame lahko tudi nekaj blaga. Kje, pove uprava lista. 482 2-1

Kolesarji, pozor! Prvovrstne gumi-plašče in zračnice za kolesa kupite vedno najugodnejše v trgovinah Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 400 2-1

Več enovprežnih vozilov, novih in malo rabljenih ter vsakovrstne vprege nove in malo rabljene ima stalno na prodaj Hinko Korenjak, sedlar in tapetnik v Ptuj, Sp. Dravska ulica 6. 428 4-1

Vsi posestniki okrog Maribora, Hoč, Račja, Pragerskega in Sv. Lovrenca na Dravskem polju, kateri imajo gozdove, borove ali smrekove, lahko prodajo svoj les za rudokope, sigurnemu plačniku ter trajnemu odjemalcu, takojšnja do waba, zajamčeno hitro plačilo. Kmetje, kateri imate takšne borove gozde na Dravskem polju in ako hočete hitro priti do denarja, ponudite takšen les Dragotinu Korošec, Rečica ob Paki. 429 5-1

Kompletna spalna soba, nova, se proda za 2450 D Vrbanova ulica 26, mizarstvo. 452

Vse vrste pristna vina se kupi najboljše in najceneje pri vinski posredovalnici Ivan Klemsche, Maribor, Aleksandrova cesta 12-II. Posredovanje proti najnižji proviziji. 432 3-1

Hrastov okrogli les kupuje proti takojšnjemu plačilu Matija Obran, Loška ulica št. 15. 285 5-1

Pozor! Ravno došlo blago nove cene. Platno barhenti druk hlačešina, svileni robci, sukno itd. Dobiva se najceneje pri Trpinu, Glavni trg 17. 49

Cepljeno traje vseh boljših vrst na priporočljivih podlagah in okorenijeni divjaki. Anton Turin, Modraže, p. Studenice pri Poljčanah. 283

Brusimo britve, škarje, nože itd. Električna brusarna (v brivnici Koštomaj) Celje, Prešernova ulica 19. 1116

Prvovrstni angleški in ostranski plinski koka na drobne in debelo dobavi po znatno nižjih cenah Mariborska mestna plinarna. 82

Prima Dürkopp šivalni stroji in kolesa po najnižjih cenah pri Alojzu Ussar, Krekova ulica 14. 1037

Angleško motorno kolo se po ceni proda v Mariboru, Kralja Petra trg 2. 459 2-1

Žičnati vložki za postelje (Drahteinsätze) se po meri izdelujejo, dolgost 180 cm 183 D, 185 cm 188 D, 190 cm 193 D in širina tudi. Afrikmatrace tri-delne 550 D, klotodeje 260 D, flanelkoce 125-160 D, slamnjače (Strohsack) 60 D, namizni prt 72 D, brisače 18 D, srajce 48 D, gate 40 D, cajgaste hlače 94 D, impregnirane konjske plahte s kumetšpicom par 940 D, impregnirane vozne plahte vseh velikosti 1 m 80 D, vrvi za zvonove, kleti, splave, perilo in štrange 1 kg 56 D usnjate črne ali rujave sarknje (Lederröcke) 1000 D, kijučavničaste obleke od 160-220 D, damske bluže 70-96 D, Smirna imit. tepih 160x250 cm 500 D, predpasnike, kravate, nogavice, glavne robce in drugo manufakt. blago, tudi razpošilja na vse strani države. ALOJZ GNIUSEK, trgovina MARIBOR, GLAVNI TRG 8.

Pridnega majerja (z ženo, pa brez otrok) sprejme tvrdka Jakob Matzun v Ptuj. 469

Ali sem že obnovil naročnino?

HA-HA-HA

ne boš strgal, ne, imam močno obleko, ker sem kupil sukno v veletrgovini R. STERMECKI v Celju Biev. 24katera razpošilja trpežno sukno m D 60—, močen šerjot m D 70—, fini kamgarn m D 90—. Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastoj, vzorci od sukna, kamgarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dai na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakup primerno povrnitev vožnje. Naročila čez D 500— pošta. prosto. Trgovci engros cene.

POZOR! Samo 300 D franko nadom!

Ta garnitura kuhinjske posode je iz najboljšega aluminija; snežno bela in desetletja trpežna. Dobavlja se proti predplačilu ali povzetju.

Novinska industrija INŽ. J. & H. BÜHL, Maribor, S.M.S. (Kosovljeva ulica)

Posode držijo in to gornja vrsta od leve na desno po ca 8%, 1 1/2 in 1 1/4 litra in spodnja vrsta po ca 1, 1 1/2, 1 1/4 litra, ponev ima 20 cm premera. Naročite takoj, ker ne vemo, ako nam bodo razmere dovolile, vzdržati trajno to ugodno ponudbo.

Cenik brezplačno. Inzerat priložiti. Ako ne ugaja, se vzame radevolje nazaj.

Posojilnica v Sl. Bistrici r z. zn. z.

vabi na

30 redni občni zbor

ki se vrši v nedeljo, dne 3. maja t. l. ob 10. uri predpoldne v zadružnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in overovljenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka in bilance za leto 1924.
4. Nasveti in predlogi.

498 NAČELSTVO.

Na obrokel

Manufakturo in konfekcijo, vezanine, platenine i. t. d. kakor moške in ženske obleke po meri iz lastne prvovrstne krojačnice ter premog in drva dobite proti ugodnemu odplačevanju le pri tvrdki

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

družba z o. z.

Maribor, Vojašniška ul. 2, pisarna Gregorčičeva ul. 1

Zastoni

in poštine prosto se pošlje takoj krasni cenik z več tisoč slikami — Pišite nemudoma ponj v

Prvo gorenjsko razpošiljalno

Ivan Savnik

Kranj — Slovenija.

Vzorci raznega blaga za obeske se pošljejo na ogled.

:: Za birmance ::

oblačilno blago, volнено blago za moške in ženske, velika izbira — dobite po najnižjih cenah v trgovini

Franc Senčar,

Mala Nedelja in Ljutomer.

Istotam se kupujejo jajca vedno po najvišji ceni. 485

Priporoča se

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Za poljske križe

si mnogi želijo Kristusove podobe (korpuse). Da ustreže ljudem, jih je oskrbela Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobijo po sledečih cenah: 65 cm veliki po 550 D, 75 cm veliki po 600 D, 80 cm veliki po 700 in 800 D, 90 cm veliki po 800 D, 100 cm veliki po 950 D in po 1280 D, cm veliki po 1700 D.

Stenski križi

z leseno podobo (korpuzom) stanejo: Velikost 20 cm po 42 in 77 D, 25 cm po 55 in 90 D, 30 cm p 77 in 100 D, 35 cm po 96 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi

s kovinasto podobo stanejo v njih velikostih p 4, 12, 18 in 24 D.

Stoječi križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 D. Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se toplotno priporoča, da si vsak, kdor križe potrebuje, iste kupi v Tisk. sv. Cirila v Mariboru.

VELETRGOVINA KAROL HABER

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 39

dobavi vsako množino modre galice 98/99%, rafijo, deteljno seme, semenski oves.

ŠAFAR

v vinorejstvu, sadjarstvu, poljedelstvu in živinorejstvu izkušen, se sprejme pri Ed. Suppanz, Pristava.

Je li osvoboditev bolečin vredna ene poizkušnje?

Potem se ne tožil temveč pokušaj: **LEKARNARJA FELLERA ELSAFLUID.** Imaš bolečine v obrazu? Na celem telesu? Muči li Te revmatizem, glavobol? Zobobol? Ako si preobčutljiv proti mrzlemu zraku? Ti bo trljanje z Elsafluidom olajšalo bolečine. Te okrepilo in osvežilo. Znotraj za želodec, pri krčih, bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Mnogo izdatneje in bolje delujoče kot francosko žganje, najbolje sredstvo te vrste! Z zavojnino in poštne vrste stane:

1 paket s 6 dvojnati, ali 2 spec. steklenici	62
2 paketa s 6 dvojnati, in 2 spec. stekl.	96
3 paketi s 12 dvojnati, in 2 spec. stekl.	130
6 paketov s 18 dvojnati, in 6 spec. stekl.	240

Naročila naj se natančno naslove na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,

v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatska.

Za dopolnitev paketa priporoča se: **ELSA-KROGLJICE,** mlo odvajalno sredstvo z dobrim uspehom. **ELSA-RIBJE OLJE** krepi slabe otroke in odrasle.

Prava ura za Vas!

je Suttnerjeva ura, kajti vi potrebujete točno idočo uru z jakim in preciznim ustrojem, lepo izdelano in pe vsem tem poceni. Z uru od Suttnerja boste vsekakor zadovoljni. Tvrta Suttner kot jugoslovenska podružnica lastne tovarne ur v Švici, jamči Vam za dobroto ustrojaj

Vse nadkriljuje znamenit **IKO!** Zahtevajte bogate ilustrovani cenik. Pošljite za istega samo 2 dinarja za poštino na naslov:

TOVARNA UR H. SUTTNER

v Ljubljani, št. 992, Slovenija.

železnina pri »železnem možu.«

Vincenc Kühar

Aleksandrova cesta 1 MARIBOR Aleksandrova cesta 1

priporoča dobroznane

„Vulkan kose“

garancija za vsak komad.

Najnižje cene za traverze, cement, železo v palicah, ploščevine, okove za stavbe in kuhinjsko posodo.

Zaloga vseh vrst orodja.

Prihrani si mnogo denarja

kdor kupuje manufakturo pri

Francu Kolleritsch

v Apačah

in njegovi podružnici pri

Sv. Ani v Slovenskih goricah.

Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov

Perhavec & Valjak

MARIBOR Meljska cesta 3 MARIBOR

priporoča predvsem svojo veliko zalogo: slivovke, rum, konjaka, likerjev in najizbornjšega Vermouth-vina, ed najslavitejših zdravnikov kot splošno in najučinkovitejše sredstvo proti različnim bolestim ter zlasti rekonvalescentom in slabotnim priporočena, vse najboljše kvalitete.

6-1 Zahtevajte cenikel 62

KRAPINSKE - TOPLICE

pri Zagrebu zdravijo: protin, revmatizem, išias, ženske bolezni itd. — Stalna vojaška godba, električna razsvetljava, kino, lastna radiopostaja ter druge zabave. Izven glavne sezone znatni popusti na cenah. Pojasnila daje brezplačno kopališčna uprava.

KRAPINSKE - TOPLICE

Samo 250 D

stane gumijevi dežni plašč zelo trpežen. isti boljše vrste 290 D. Najfinejši 460 D. Dobiva se v lepih barvah samo v

**Prvi gorenjski razpošiljalnici
IVAN SAVNIK, KRANJ 400**

Istotam se razpošilja zopet vse vrste manufakturnega blaga po zelo nizkih cenah. Zahtevajte vzorce in cenik!

DENAR

si prihranite, ako kupite manufakturno blago v Celju „Pri solncu“

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga, kakor: sukno za moške, volneno za ženske, hlačevino, tiskovino, baržun, barhent, belo platno, rujavo platno, nogavice, pavola, vsakovrstno moško ter žensko perilo, brisalke, odeje, dežniki, dežni plašči, cefir in plavo platno za srajce, klot, čepice in naglavne rute.

Ne opustite se prepričati! Za obilen obisk se priporoča

Alojz Drogenik
Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točna!

Mera obilna!

Somišljeniki inserirajte!

Priporočam se za lična, trpežna čevljarska dela po meri in popravila. Ivan Ekart, čevljar Koroška cesta 34, Maribor.

Kuharica

Išče se samostojna izvežbana kuharica za večje privatno gospodinjstvo. Prednost imajo one, ki so že službovale v hotelih.

Norbert Zanier in sin
483 Sv. Pavel pri Preboldu. 2-1

Delovne moči

mirnega, treznega in poštenega značaja z dobrimi priporočili: dva vinarstva delavca, enega domačega zidarja in enega hlevarja z ženo sprejme

Državna vinarstva in sadjarska šola v Mariboru.
Pismene prijave takoj!
463 3-1

CEMENT

APNO Ia.

TRAVERZE

in vse vrste železnine po najnižji ceni se dobi na drobno in debelo pri tvrdki

Ivan Koražija

trgovina z železnilno

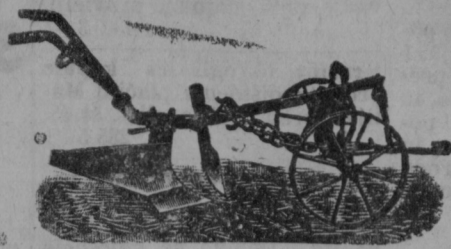
Maribor

Aleksandrova cesta 42
Meljska cesta 1.

Original Sackove pluge

ima na zalogi po zelo ugodni ceni kakor tudi vse ostalo orodje za poljedelce, kovače, mizarje, sodarje i. t. d.

dalje za stavbenike traverze, cement, žičnike in pločevino kakor tudi vse v to stroko spadajoče predmete

veletrgovina z železnilno

Pinter & Lenard
MARIBOR.

Potsrežba točna in solidna.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6.

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

!! V boj za srečo !!

Večje posestvo z hišama za Din. 100.—

dobi lastnik naše srečke, katero bo zadel žreb.

Cela srečka Din. 100.—.

Četrtnska srečka D 25.—. Desetinska srečka D 10.—.

Pri četrtnskih srečkah igrajo štiri, pri desetinskih deset oseb na eno številko. Zadene žreb četrtnsko ali desetinsko srečko, vrši se med štirimi oziroma desetimi posestniki dobitka ponovno žrebanje, ako se isti v teku 14 dni med sabo z dobitkom ne spravijo. Izžrebanih števil 2.000.

Dan žrebanja se naznani po časopisih, takoj ko bodo srečke razprodane. Srečke razpošilja »Prostovoljno gasilno društvo« v Strnišču pri Ptuj, proti naprej vpošiljavti zneska za srečko ter Din. 3.— za priporočeno pošiljatev. — Iščejo se povzod prodajalec srečk

Brezplacen pouk!

15 letno jamstvo!

Najpopolnejši
Stower šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, si oglejte to izrednost pri tvrdki

Lud. Baraga,
Ljubljana, Selenburgova ulica 6/L

Oglasi v „Slov. Gospodarju“ imajo najboljši uspeh!

Zadružna gospodarska banka d. d.,

Podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.